

Κατηγοριοποίηση του εντόμου *Grapholita packardii* για την περιοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ)

Автор(и): гл.експерт Татьяна Величкова, Дирекция "Оценка на риска по хранителната верига", ЦОРХВ

Дата: 27.08.2018 Брой: 8/2018

Η Ομάδα Εμπειρογνομόνων για την Υγεία των Φυτών της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA) πραγματοποίησε κατηγοριοποίηση του οργανισμού **σκώρος των κερασιών (*Grapholita packardii*)**.

Η *Grapholita packardii* αναγράφεται στο Παράρτημα ΙΙΑΙ της Οδηγίας 2000/29/ΕΚ του Συμβουλίου[1] με το συνώνυμο *Enarmonia packardii* και δεν είναι γνωστό ότι υφίσταται στην ΕΕ ως οργανισμός που εγκυμονεί κίνδυνο.

Η *Grapholita packardi* είναι ένας καλά προσδιορισμένος πολυβολτινικός[2] οργανισμός, πολυφάγο[3] είδος, της τάξης των Λεπιδόπτερων (*Lepidoptera*), οικογένειας Tortricidae (*Tortricidae*). Προκαλεί ζημιές κυρίως σε κεράσια (*Cerasus avium*) και μύρτιλλα (*Vaccinium corymbosum*), αλλά έχουν αναφερθεί ζημιές και σε μήλα (*Malus domestica*), αχλάδια (*Pyrus communis*), δαμάσκηνα (*Prunus domestica*), κυδώνια (*Cydonia oblonga*), βύσσινα (*Prunus cerasus*), ροδάκινα (*Prunus persica*) και άγρια φυτά όπως η κράταιγος (*Crataegus*). Οι ζημιές προκαλούνται από τις προνύμφες, που τρέφονται με το εσωτερικό των καρπών των μύρτιλλων, κερασιών, ροδακίνων, δαμάσκηνων και της κράταιγος. Στα μήλα, οι ζημιές αφορούν κυρίως ενεργά αναπτυσσόμενους βλαστούς, και υπάρχουν λίγα δεδομένα για ζημιές στους καρπούς. Οι ζημιές που προκαλούν οι προνύμφες μειώνουν την ποιότητα των καρπών, μειώνουν την απόδοση και την εμπορική τους αξία.

Η *Grapholita packardi* είναι ευρέως διαδεδομένη στις ΗΠΑ και έχει περιορισμένη εξάπλωση στον Καναδά και το Μεξικό.

Στη παγκόσμια βάση δεδομένων του 2018 του Ευρωμεσογειακού Οργανισμού Προστασίας των Φυτών (EPPO) αναφέρεται ότι η ***Grapholita packardi* απουσιάζει από την ΕΕ**. Ο οργανισμός αναγράφεται στο Παράρτημα II, Μέρος Α, Ενότητα I της Οδηγίας 2000/29/ΕΚ ως οργανισμός που δεν είναι γνωστό ότι υφίσταται στην Κοινότητα, και η εισαγωγή και εξάπλωσή του απαγορεύεται σε όλα τα Κράτη Μέλη όταν υπάρχει σε φυτά των γενών *Cydonia*, *Malus*, *Prunus* και *Pyrus*, με εξαίρεση τους σπόρους που προέρχονται από μη ευρωπαϊκές χώρες.

Ο οργανισμός θα μπορούσε δυνητικά να εισέλθει στην επικράτεια της ΕΕ μέσω φυτών ξενιστών ως φυτών προς φύτευση ή μέσω καρπών που προέρχονται από χώρες όπου έχει εδραιωθεί η μόλυνση.

Τα φυτά ξενιστές της *Grapholita packardi* (καλλιεργούμενα και άγρια) είναι ευρέως διαδεδομένα στην ΕΕ και, λαμβάνοντας υπόψη τις κλιματικές ομοιότητες μεταξύ Βόρειας Αμερικής και Ευρώπης, υποτίθεται ότι εάν ο οργανισμός εισέλθει στην ΕΕ έχει τη δυνατότητα να εδραιωθεί και να εξαπλωθεί στην επικράτειά της και να επηρεάσει τις αποδόσεις των φυτών ξενιστών.

Μέτρα και μέθοδοι αντιμετώπισης.

Τα υπάρχοντα φυτοϋγειονομικά μέτρα που ρυθμίζουν την *Grapholita packardi* για φυτά των γενών *Cydonia*, *Malus*, *Prunus*, *Pyrus* και *Crataegus* μπορούν επίσης να εφαρμοστούν και στα άλλα (καλλιεργούμενα και άγρια) φυτά ξενιστές του οργανισμού.

Οι μέθοδοι για τον έλεγχο της *Grapholita packardi* είναι:

- Αγροτεχνικός έλεγχος:

Με την εκτέλεση κλάδευσης και καλλιεργητικής επεξεργασίας του εδάφους ανάμεσα στις σειρές στους κήπους, ελαχιστοποιούνται οι βιότοποι όπου οι προνύμφες του οργανισμού διαχειμάζουν (μετά την κλάδευση, τα κλαδιά αφαιρούνται και καταστρέφονται, και με την επεξεργασία του εδάφους ανάμεσα στις σειρές καταστρέφονται τα ζιζάνια και τα φυτικά υπολείμματα γύρω από τα φυτά)· ήδη κατά τη διάρκεια της συγκομιδής, οι μολυσμένοι καρποί μαζεύονται χωριστά και καταστρέφονται· για τη διατήρηση των φυσικών εχθρών του οργανισμού, χρησιμοποιούνται προϊόντα προστασίας των φυτών (ΠΠΦ) που είναι επιλεκτικά ως προς αυτούς.

- Βιολογικός έλεγχος:

Υπάρχουν αρκετές παρασιτικές σφήκες και μύγες των οικογενειών *Trichogrammatidae*, *Ichneumonidae* και *Braconidae*, που επιτίθενται στα αυγά ή τις προνύμφες της *Grapholita packardii*. Με την επιλογή εντομοκτόνων με χαμηλότερη τοξικότητα σε αυτά τα παρασιτοειδή (όπως το *Bacillus thuringiensis*), θα αυξηθεί η αποτελεσματικότητα του βιολογικού ελέγχου.

- Χημικός έλεγχος:

Μέσω της χημικής επεξεργασίας του σκώρου της μηλιάς (*Cydia pomonella*), της μύιας της μηλιάς (*Rhagoletis pomonella*) και άλλων βορειοαμερικανικών ειδών του γένους *Rhagoletis spp.* ασκείται έλεγχος επίσης και πάνω στην *Grapholita packardii*. Ο οργανισμός μπορεί να διαχειριστεί μέσω προσεκτικής παρακολούθησης και χρήσης κατάλληλων εντομοκτόνων. Η χρήση παγίδων φερομόνης για την παρακολούθηση των ενηλίκων και το ιστορικό ζημιών στην περιοχή είναι εργαλεία που καθορίζουν εάν και πότε πρέπει να πραγματοποιηθούν επεμβάσεις με ΠΠΦ. Ο πιο ακριβής τρόπος για τον προσδιορισμό του χρόνου ψεκασμού είναι ο καθορισμός της έναρξης της ωοτοκίας κατά την ανάπτυξη του καρπού.

Αβεβαιότητα

Παρόλο που υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με το ποιοι άγριοι ξενιστές από τις οικογένειες *Rosaceae* και *Ericaceae* εμπλέκονται και την οικονομική επίπτωση που θα μπορούσε να προκύψει εάν η *Grapholita packardii* εδραιωθεί εντός της ΕΕ, αυτή η αβεβαιότητα δεν είναι επαρκής για να αμφισβητηθεί εάν η *Grapholita packardii* ικανοποιεί τα κριτήρια που απαιτούνται για να θεωρηθεί ως οργανισμός καραντίνας της Ένωσης.

Συμπέρασμα

Η *Grapholita packardii* πληροί όλα τα κριτήρια που αξιολογήθηκαν από την EFSA για να θεωρηθεί ως δυνητικός οργανισμός καραντίνας για την ΕΕ. Δεδομένου ότι ο οργανισμός δεν είναι γνωστό ότι υφίσταται στην επικράτεια

της ΕΕ, δεν πληροί τα κριτήρια που αξιολογήθηκαν από την EFSA για ρυθμιζόμενο μη καραντινικό οργανισμό της Ένωσης.

Σχετικότητα για τη Βουλγαρία

Επί του παρόντος, ο οργανισμός δεν υπάρχει στην επικράτεια της ΕΕ και ως εκ τούτου περιλαμβάνεται στο Παράρτημα ΙΙΑΙ της Οδηγίας 2000/29/ΕΚ ως οργανισμός που εγκυμονεί κίνδυνο. Λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική σημασία των ζημιών που προκαλεί η *Grapholita packardi*, στη Βουλγαρία τηρούνται αυστηρά τα φυτοϋγειονομικά μέτρα ελέγχου.

Πηγή:

Κατηγοριοποίηση οργανισμού *Grapholita packardi* -

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2018.5304>

Α